

următoarele teme: Anul internațional al copilului — Jucării '79 — Minitehnum '79; Expoziția de creație tehnică practică a elevilor din București; Realizări și perspective în industria

minieră; Inventivitate la uteciștii din întreprinderile municipiului; Realizări și perspective în energetică; Din deșeuri — repere noi. La fixarea tematicii acestor expoziții s-a avut în vedere faptul că

ne aflăm în cincinalul revoluției tehnico-științifice, s-a ținut seama de evenimentele majore ale anului.

— ing. N. DIACONESCU

Aspecte din activitatea secției „Ceasul de-a lungul vremii” din Ploiești

● Funcționând din 1963, secția „Ceasul de-a lungul vremii” a muzeului din Ploiești și-a reluat activitatea în noiembrie 1971, într-o clădire ea însăși cu un istoric interesant. Clădirea oferă un spațiu bun pentru expunere (cinci săli la parter) și pentru conservare-depozitare (trei camere la etaj). Recent s-a amenajat la etajul clădirii, în afara spațiului destinat depozitării, o cameră pentru „microcarantină”, unde a și fost izolată o piesă din expoziție ($h = 0,90$ m/ $l,20$ m/ $0,50$ m: mecanism din lemn pentru ceas de turn, sec. al XVIII-lea; atacat de carii), cameră care folosește și la sortarea colecțiilor de furnituri intrate în patrimoniul nostru.

Ca perspectivă de organizare a spațiului, la etajul clădirii poate funcționa și viitorul cabinet documentar, pus la dispoziția celor interesați.

Subsolul clădirii, nedat încă în folosință, oferă un spațiu generos unde putem organiza laboratoarele de restaurare și foto. Pentru proiecții de filme, expoziții temporare, seri muzeale vor fi afectate două săli, destul de spațioase.

● Conservarea este una din funcțiile importante ale muzeului. Patrimoniul alcătuit din ceasuri, diversificat tipologic (de la pendule-mobilă cu înălțimea de 2 m la ceasuri miniaturale cu diametrul de 2 cm) a ridicat și ridică încă, probleme în privința conservării. S-a procurat, pentru moment, mobilier de farmacie, ieșit din uz, care, printr-o sumară recondiționare, va putea să satisfacă parțial cerințele unei depozitări științifice. S-au făcut sute de plicuri din hîrtie pergament, de două dimensiuni, pentru protejarea unor părți componente ale ceasurilor (de pildă cadrane) de buzunar, mîna sau de masă, format mic. S-au procurat amba-

laje de mici dimensiuni (eprubete, cutii de plastic sau carton) necesare sortării furniturilor, deci s-a avut în vedere o minimă protecție a pieselor, multe dintre ele avînd valoare de patrimoniu cultural național.

● Organizarea științifică, tipodimensională, a depozitului ce o avem în vedere va crea posibilitatea ca să devină vizitabil, nu pentru publicul larg, ci pentru documentare. Însă conservarea ceasornicelor (și a instalațiilor muzicale pe care le avem de asemenea în patrimoniu) nu trebuie să ducă la așezarea lor în ambalaj și apoi în raft! Conservarea presupune și o funcționare permanentă a mecanismului, care altfel, s-ar degrada. De aici derivă și necesitatea unui atelier de ceasornicărie al muzeului și, bineînțeles, existența specialistului. În perspectivă, încercăm înființarea unor microcercuri de prieteni ai muzeului, (ceasornicari, tîmplari, metaloplasticieni, pictori) care să-și desfășoare activitatea, periodic, sub îndrumarea conservatorului de resort: profesioniști sau amatori, îndrăgostiți de meseria lor și de piesele secției care să încerce să salveze de la degradare aceste mecanisme. Considerăm că împreună cu Casa pionierilor din localitate putem organiza un cerc al „mîinilor îndemînatice”, care să funcționeze tot sub îndrumarea conservatorului chiar în incinta muzeului, după un program deja stabilit. Pentru o mai bună conservare, se vor procura vitrine adecvate, sau un gen de clopote de sticlă, special comandate, care să acopere piesele ce nu pot fi expuse în vitrine. În muzeu se face educație pentru muncă, educație estetică, patriotică și internaționalistă.

● Un muzeu al ceasului va trebui să prezinte, în aer liber, un cadran solar, care să indice „pe viu” cel mai vechi sistem de orientare în timp pe care l-a

avut omul. De asemenea, interesant ar fi ceasornicul floral al lui Linné, cu funcționare estimabilă, lucrat în colaborare cu Muzeul de științele naturii din localitate. Pentru aceste două ceasornice există spațiu la muzeu. Secția ar trebui dotată cu instalații audio-vizuale, căci înregistrarea pe bandă a tot ceea ce este sunet sau muzică — pe profil — ar crea un fond sonor plăcut.

● Întrucît secția nu poate prezenta (din lipsă de piese și spațiu) o istorie exhaustivă a măsurării timpului, pe verticală și orizontală, un cabinet tematico-documentar dotat cu material bibliografic pe profil, pus la dispoziția celor interesați, ar răspunde unor întrebări de amănunt.

● O altă necesitate o constituie organizarea, în cadrul spațiului expozițional, a unui *spatiu-relache* destinat relației cu publicul. Mulți vizitatori pot oferi informații, uneori deosebit de interesante, pentru secția de ceasuri. Ideal ar fi ca aceste informații să fie trecute pe fișe, tipărite special, puse la dispoziția tuturor celor care doresc să contribuie la îmbogățirea documentației muzeului.

● Activitatea muzeului mai poate fi dinamizată și prin expoziții temporare pe diferite teme ca: „Vechi ceasornicari autohtoni și începuturile ceasornicăriei românești”, „Arta miniatural-decorativă și ceasurile”, „Măsurarea timpului — înaltă tehnicitate omenească”, „Circulația mărcii DOXA în România” etc.

● În cadrul manifestărilor dedicate Anului internațional al copilului au fost organizate mai multe acțiuni: o seară muzeală intitulată: „Copilărie, primăvara vieții”, la care au participat aproape două sute de persoane; au mai avut loc un program artistic susținut de copii, vernisajul unei expoziții cu desene executate de preșcolari, intitu-

lată „Șoimii și ceasurile” și proiectarea unui film de desen animat: „Cîrțița ceasornicar”. O paradă a costumelor și hora prieteniei au încheiat această seară muzeală.

● Pentru îmbogățirea patrimoniului va trebui ca achizițiile să le facem după criterii bine conturate: piese ce pot ilustra începuturi în măsurarea timpului, căci cu cît sînt mai vechi, cu atît sînt mai rare ca tehnologie; — se vor achiziționa piese cu rezonanță națională (fie că au aparținut unor personalități, fie că sînt lucrute de meșteri autohtoni — chiar actuali — sau ceasuri care să reflecte o anumită etapă a dezvoltării societății românești), — în general, se va cumpăra orice piesă care, printr-un detaliu, ar putea completa colecții deja existente; — se va urmări achiziționarea ceasurilor speciale

(de laborator, de bord de avion, cronometre de marină etc.); — de asemenea se va urmări începerea colecționării de ceasuri contemporane. Achiziția făcută cu pricepere are rolul de a salva de la degradare, de la distrugere piese care pot completa fericit patrimoniul. De asemenea rolul de a pregăti materialul actual pentru viitorime, materialul care, prin trecerea anilor capătă certificatul „de muzeu”. Achiziționarea face parte integrantă, deci, din această multifuncțională instituție de cultură care este muzeul.

● Dar muzeul nu poate trăi fără o popularizare făcută corect și actualizată. Dacă la ora actuală la secția de ceasuri s-a epuizat stocul de ilustrate și nu se găsește nici un pliant, iar mulți ploieșteni nu-i cunosc nici măcar existența, pentru mai buna popu-

larizare a muzeului se vor face următoarele: va fi remontat ceasul public, fixat la etajul clădirii, bineînțeles, recondiționat și încadrat în stilul arhitectonic; — se vor tipări fluturași cu adresa și programul de funcționare, care vor fi difuzați în școli și întreprinderi; — se vor face ilustrate color pentru cîteva ceasuri mai reprezentative, alb-negru pentru ceasurile sculptate în lemn cu tematică silvano-cinegetică și un set de valori cu ceasurile personalităților. Seturi de diapozitive și pliantul secției vor fi, de asemenea, puse la dispoziția vizitatorilor. În perspectivă, urmărim editarea unui catalog al celor mai importante ceasuri din patrimoniul ploieștean, catalog care s-ar putea difuza și muzeelor similare din străinătate.

MELANIA ZVIRID
DUMITRU NEDELEA

O manifestare cu semnificație muzeală

In zilele de 14—15 decembrie 1979, la Barza-Brad, județul Hunedoara, s-au aniversat 2000 de ani de exploatare minieră în zonă.

Programul manifestărilor a cuprins următoarele:

— Sesiunea de comunicări științifice cu tema: „Mărturii ale permanenței și continuității de viață și muncă a poporului român, în bazinul aurifer Barza-Brad”;

— Vernisajul expoziției documentare „Istorie și contemporaneitate minieră în zona Barza-Brad”;

— Excursii de documentare la „Treptele romane”, la mina „12 Apostoli”, „Necropola romană din Muncelu-Brad” și vizitarea unor sectoare de activitate ale unor întreprinderi moderne;

— Dezvelirea plăcii comemorative și vernisajul Muzeului mineralogic Brad, reorganizat recent;

— Spectacol omagial dedicat aniversării a 2000 de ani „Din vatra milenară scrutînd spre viitor”;

— Agora, revistă de cultură cu public.

Expoziția „Istorie și contemporaneitate”, prilejuită de această manifestare, a ilustrat drumul parcurs de industria minieră din această zonă a țării, din cele mai vechi timpuri și pînă azi. Au fost expuse piese originale vechi, machete și panouri fotografice care

reflectă actuala tehnologie de exploatare minieră, condițiile moderne de muncă ale minerilor etc.

Sesiunea științifică a fost deschisă de Ion Ciucu, prim secretar al Comitetului județean Hunedoara al P.C.R., care a subliniat că evenimentul s-a înscris în contextul general de sărbătorire a 2050 de ani de la existența primului stat dac centralizat și independent condus de Burebista și la puțin timp după Congresul al XII-lea al P.C.R. Manifestarea a reprezentat un prilej de retrospectivă și bilanț.

Un moment deosebit, impresionant, l-a constituit salutul pionierilor din Zarand, adresat participanților la sesiunea științifică și delegaților de miniери din Valea Jiului, Poiana Ruscă, Moldova Nouă, Dobrogea etc., prezenți în sală, care s-au angajat că vor prelua tradițiile, idealurile actualilor miniери și le vor continua sub deviza „Tot înainte”.

Vlad Ilie, director general în Ministerul Minelor, Petrolului și Geologiei, în comunicarea sa, a menționat că puține țări în lume se pot mîndri și pot demonstra prin documente și uneltele păstrate, 2000 de ani de continuitate în exploatare minieră aurifere. Azi, tehnologia extracției de minereu din zonă s-a modernizat și se extrage de 4 ori mai mult minereu decît în 1948.

Pentru rezultatele deosebite, Întreprinderea de exploatare miniere Barza a fost decorată în 1972, 1976, 1978 cu Ordinul muncii clasa a II-a.

Loghin Dineș, prim secretar al Comitetului orașenesc Brad al P.C.R., în comunicarea „Semnificația sărbătoririi a două milenii de atestare documentar-arheologică a mineritului din zona Brad”, a arătat că mineritul a fost factorul hotărîtor în progresul social din zonă. Diversitatea uneltelor de exploatare și prelucrare a generat o diversitate a obiectelor de podoabă, iar produsul muncii a dus la lărgirea schimburilor comerciale.

Descoperirile de la Tebea, Mes-teacăn, Criscior, Băița constituie dovezi ale înfloririi civilizației antice dace, ale legăturilor acestora cu alte popoare. În feudalism, producția auriferă din Transilvania, și în special cea din zonă, se impune pe plan european cu 3 000 kg/anual. În secolul XIX se trece la o exploatare industrială folosind șteampuri metalice, laboratoare chimice de analize etc. După naționalizare, în 1948, mineritul din zonă s-a dezvoltat intensiv, prin introducerea unor tehnologii din ce în ce mai moderne; folosirea coloanelor telescopice, foraj la mare adîncime, exploatarea pe 24 de niveluri cu 500 km de galerii, insta-